

STAM tastbaar voor blinden

Stad Gent werkte voor de tweede maal samen met studenten van Sint-Lucas Architectuur aan de workshop "Designing in the Dark". De bedoeling was om het nieuwe inkomgebouw van het Stadsmuseum (STAM) op de Bijlokesite te bestuderen en te interpreteren voor personen met een visuele beperking. Bovendien moesten de studenten een link leggen met de Leie én de Oude Vismijn, de toekomstige locatie van het infokantoor van Dienst Toerisme.

Multisensoriële workshop

Al voor de zesde keer organiseert Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Departement Sint-Lucas Architectuur haar intensieve programma "Designing in the Dark", een multisensoriële workshop die studenten laat samenwerken met blinde en slechtziende ervaringsdeskundigen. Stad Gent werkte voor de tweede keer aan deze workshop mee; vorig jaar bedachten de studenten van Sint-Lucas Architectuur oplossingen om het KoBra-projectgebied "leesbaar" te maken voor personen met een visuele beperking. De workshop "Designing in the Dark" werd genomineerd voor de Prijs Gelijke Kansen 2009, uitgereikt door de Provincie Oost-Vlaanderen.

Universeel design

Voor het openbaar domein mikt Stad Gent zoveel mogelijk op een "Universal Design", dat wil zeggen dat het historische centrum universeel toegankelijk moet zijn, voor alle denkbare gebruikers: niet alleen voetgangers en fietsers, maar ook mensen met rolstoelen en kinderwagens, en blinden en slechtzienden. Universeel ontwerpen is dus inclusief ontwerpen, gericht op alle denkbare gebruikers in verschillende situaties of levensfasen.

Maquettes

De Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Departement Sint-Lucas Architectuur, onder leiding van prof. dr. arch. Marc Dujardin en arch. Tomas Ooms, gaf studenten de opdracht om de ketting van toegankelijkheid (bereikbaarheid, betreedbaarheid, bruikbaarheid en verstaanbaarheid) van het 21ste-eeuwse onthaalgebouw van het STAM met film en voelmaquettes in kaart te brengen

Voorts moesten de studenten de zintuiglijke beleefbaarheid van het museale bezoek onderzoeken vanuit het standpunt van personen met een visuele beperking. Daartoe namen ze onder meer de boot tussen het STAM en de Oude Vismijn. Aaltra BVBA verzorgde de technische ondersteuning van de tactiele maquette. Gebruiksvriendelijkheid en intuïtiviteit zijn van uitermate groot belang. Toegepast op dit project betekent dit dat vertrouwde drukknoppen geïntegreerd zijn in de maquette. Er werd software en hardware ontwikkeld die de acties op drukknoppen omzet naar acties op een computer. Zo kan de blinde of slechtziende begeleid worden door de maquette of een algemene uitleg te krijgen over de maquette en/of legende. Dat stelt de blinde of slechtziende in staat het project maximaal te ervaren.

Teamwerk

"Ontwerpen voor inclusie" bereidt de ontwerpers van morgen voor op hun maatschappelijke rol om vanuit de architectuur bij te dragen tot maatschappelijke debatten en vraagstukken zoals handicap, toegankelijkheid, veroudering,...). Het samenbrengen van jonge ontwerpers en ervaringsdeskundigen met een visuele beperking in één project is innovatief voor het architectuuronderwijs. Vanuit pedagogisch standpunt ontwerpen studenten niet langer 'voor' een bepaalde doelgroep maar 'samen met' de doelgroep (personen met een visuele beperking).

Het project brengt in wezen drie hoofdfactoren samen:

1. De academische wereld (Sint-Lucas Architectuur)
2. Beleidsmakers (Stad Gent met onder meer subsidiëring vanuit de Dienst Sociale Voorzieningen en logistieke steun vanuit de Dienst Coördinatie en Dienst Toerisme)
3. De eindgebruiker (ervaringsdeskundigen van Blindenzorg Licht en Liefde).

Vakjury

Woensdag 25 november beoordeelde een vakjury de diverse outputs en het gehalte aan "universal design". De vakjury bestond uit de organisatoren (Sint-Lucas Architectuur) en gastdocenten, ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers van de Stad Gent.

Alle maquettes werden door de studenten in samenspraak met gebruikers (ervaringsdeskundigen aangebracht vanuit het programma "Zicht Op Cultuur") ontworpen, besproken en geëvalueerd. Het is precies die samenwerking vanuit "*user participation*" waarbij noden van gebruikers kenbaar gemaakt worden aan ontwerpers die voor een meerwaarde zorgt - waarbij dialoog het sleutelwoord is.

Oude Vismijn

In de herfst van 2010 verhuist het vertrouwde infopunt voor toeristen van de crypte onder de Belfortoren naar de Oude Vismijn, gelegen in de schaduw van het Gravensteen. Daar verrijst momenteel een nieuw bezoekerscentrum. Het nieuwe infokantoor wordt dé toeristische toegangspoort van Gent. Overigens komt er een verbinding tussen het infokantoor en het STAM, het nieuwe stadsmuseum dat in juni 2010 de deuren opent.

Ook voor mensen met een mobiele of visuele beperking wordt de informatie zo optimaal mogelijk ontsloten. Zo is de hoogte van de datatafel aangepast aan rolstoelgebruikers, zijn de projecties op de datatafel geschikt voor personen met een visuele beperking en zijn de balie voor persoonlijk onthaal en de touch-technologie toegankelijk gemaakt.

STAM – Stadsmuseum Gent

Gent als topstuk Vanaf 9 oktober 2010 kunt u in het STAM terecht voor de perfecte introductie tot Gent. U vindt er niet alleen het geheugen van de stad, maar ook de polsslag van de hedendaagse stad én een blik op de toekomst. Daarna verwijst het STAM u door naar de stad zelf, want die is het absolute topstuk van het Stadsmuseum.

Het verhaal van de stad Na een grondige renovatie van de schitterende Bijlokeabdij en de aanbouw van een hedendaags inkomgebouw opent het STAM de deuren. Het verhaal van de stad wordt er uit de doeken gedaan aan de hand van sprekende stukken uit de brede collectie Gent. De pandgangen van de abdij stippelen een chronologisch parcours uit, de zijzalen brengen de opeenvolgende periodes in beeld. Multimediale toepassingen nemen u mee op reis door de tijd langs Gentse straten, pleinen, steegjes en buurten. Zo maakt het STAM de vele lagen van de stad voor iedereen leesbaar. Dit alles in een historisch kader met een eigentijdse aanpak, net als Gent zelf.

Bevoegd

- Martine De Regge, schepen van Openbare Werken, Stadswoningen en Rationeel Energiegebruik, Stadhuis, Botermarkt 1, 9000 Gent, tel.: 09 266 51 60, fax: 09 266 51 79, e-mail: schepen.deregge@gent.be
- Tom Balthazar, schepen van Milieu en Sociale Zaken, Stadhuis, Botermarkt 1, 9000 Gent, tel.: 09 266 50 95, fax: 09 266 51 09, e-mail: schepen.balthazar@gent.be

Meer info

- Stad Gent, Jo Vanderkimpfen (toegankelijkheidsambtenaar), Dienst Sociale Voorzieningen, Woodrow Wilsonplein 1, 9000 Gent, tel: 09 266 76 28, fax: 09 266 76 69, jo.vanderkimpfen@gent.be
- Stad Gent, Dienst Toerisme, Predikherenlei 2, 9000 Gent, tel: 09 266 56 73, fax: 09 266 56 73 tessa.vanlieferinge@gent.be
- STAM, Bijlokesite, Godshuizenlaan 2, 9000 Gent, tel: 09 269 87 90, fax: 09 233 07 09 sarah.marechal@gent.be
- Blindenzorg Licht en Liefde vzw, Rieke Jacobs (Zicht op Cultuur), Maagdestraat 14, 9000 Gent, tel.: 0475 67 02 68, e-mail: zoc@blindenzorglichtenliefde.be, website: www.blindenzorglichtenliefde.be
- Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Departement Sint-Lucas Architectuur Brussel/Gent, prof. dr. Marc Dujardin, Hoogstraat 51, 9000 Gent, marc.dujardin@architectuur.sintlucas.wenk.be, tel. 09 225 10 00
- Aaltra bvba, Pieter-Paulus Vertongen, Muinklaan 43, 9000 Gent, tel. 0479 51 66 53, e-mail: pieter@aaltra.eu, website www.aaltra.eu